

Klima og miljø

Generelt

Høyre, Fremskrittspartiet, KrF og Venstre er enige om statsbudsjettet for 2017. Det forsterker klimaforliket, gjennomfører et grønt skatteskiift og legger til rette for utvikling av ny lavutslippsteknologi og flere grønne jobber. Tabellen nedenfor viser utslippskuttene i 2017.

Statsbudsjettet 2017	Anslag utslippsreduksjoner i 2017 (CO2-ekvivalenter)	Kilde
Økning veibruksavgiften diesel og bensin, økt CO2-avg. mineralolje samt avgift på HFK og PFK	200 000	Finansdepartementet
Opptapping av det generelle omsetningskravet for biodrivstoff til 20 pst. i 2020 (vil gi totalt 900.000 tonn CO2-utslipp i 2020)	89 000	Klima- og miljødepartementet
Gjødsling av skog	32 000	Klima- og miljødepartementet
Avtalefestet utslippskutt via Enova	260 000	Olje- og energidepartementet/Enova
Nye elbiler på veiene. Fordelene styrkes i revidert forslag til SB17	65 000	Estimat fra TØI
Restaurering av myr	16 500	Klimakur2020
SUM	662 500	

- Veibruksavgiften for diesel og bensin øker. I tillegg økes CO2-avgiften for mineralolje samt HFK/PFK. Som følge av dette vil pumpeprisene legge seg på et høyere nivå og etterspørselen etter bensin og diesel være lavere. Skjerpelsen vil redusere CO2-utslippene med 200.000 tonn CO2 i 2017.
- Vi vil forskriftsfeste en opptappingsplan for omsetning av biodrivstoff til veitrafikk til 20 pst. i 2020 og et delkrav om bruk av avansert biodrivstoff i årene 2017-2020. Delkravet om avansert biodrivstoff settes slik:

Tidspunkt	01.10.2017	2018	2019	2020
Prosent avansert biodrivstoff	2,5 pst.	3,5 pst.	4,5 pst.	8 pst.

- Vi legger opp til å gjødsle minimum 120.000 dekar i 2016 og 2017. Klima- og miljødepartementet opplyser at reduserte utslipp per gjødslet dekar er 0,26 tonn CO2-ekvivalenter.
- Enova har vedtatt totalt 61 prosjekter i 2016 som gir reduserte klimagassutslipp i 2017. Summen av disse utgjør **260.000 CO2-ekvivalenter**. Det er stort spenn mellom det største og det minste prosjektet. Det største prosjektet bidrar med reduserte utslipp på 160 000 tonn CO2-ekvivalenter. Det minste prosjektet med reduserte utslipp på 1,6 tonn CO2-ekvivalenter.

- Nye elbiler (nullutslippsbiler) på veiene ble av TØI estimert til å gi reduserte utslipp på 65.000 CO2-ekvivalenter i 2017. Beregningen ble gjort før man fikk kjennskap til de nye elbil-fordelene:
  - o 334 millioner kroner ekstra til blant annet fyllestasjoner for nullutslippsbiler.
  - o Nullsats merverdiavgift for elbiler videreføres til 2020.
  - o Gratis parkering, fergetransport og bompengefritak avgjøres lokalt, men utslippsfrie biler skal ikke betale mer enn halvparten av takstene til biler som ikke er nullutslipp.
  - o Fritak for årsavgiften for elbiler med virkning fra 2018.

- Forslaget til statsbudsjett for 2017 inkluderer totalt 26 625 000 kroner til restaurering av myr. Restaurering av myr bidrar til ny karbonlagring og samtidig reduserte klimagassutslipp. Klimakur2020 beregner restaureringskostnaden per dekar myr til å være 1700 kroner. Utslippsreduksjon per restaurerte dekar er 1,1 tonn CO2-ekvivalenter. Totalt gir dette en utslippsreduksjon på minimum 16 500 tonn CO2-ekvivalenter i 2017.

TAKTSKIFTE I KLIMA- OG MILJØPOLITIKKEN

Klima- og miljøsatninger				2017	
Dep	Kap	Post	Beskrivelse	Påløpt endring	Bokført endring
KD	260	50	Centre for Climate and Energy Transformation (UIB)	6 000 000	6 000 000
KMD	540	1	Difi, grønne anskaffelser	15 000 000	15 000 000
HOD	862	70	Miljømerking	2 500 000	2 500 000
NFD	900	21	Atomavfall Kjeller	20 000 000	20 000 000
NFD	900	82	Laboratorium for undervannsteknologi, Lindesnes.	1 500 000	1 500 000
NFD	917	1	Fiskeridirektoratet, kontroll lakselus	5 000 000	5 000 000
NFD	925	1	Havforskningsinstituttet: Lakselus	6 500 000	6 500 000
NFD	925	1	Tilskudd til bestandsforskning, Havforskningsinstituttet	2 000 000	2 000 000
NFD	925	1	Tilskudd til Norwegian Blue Forest Network	3 000 000	3 000 000
LMD	1137	70	Tilskudd til energi- og klimasatsing, Mære landbruksskole	1 000 000	1 000 000
LMD	1142	75	Klimarådgivning på gårder i regi av Bondelaget	20 000 000	20 000 000
LMD	1149	73	Gjødsling av skog	6 000 000	6 000 000
SD	1320	63	Tilskudd til gang- og sykkelveier	22 500 000	22 500 000
SD	1330	61	Belønningsordning for bedre kollektivtransport	425 000 000	425 000 000
SD	1330	64	Belønningsmidler til bymiljøavtaler (Trondheim)	41 000 000	41 000 000
SD	1352	70	Avregningsgrunnlaget mellom NSB og kollektivselskapene i dagens takstsamarbeidsområder justeres. Staten skal i 2017 øke sin andel for å dekke takstdifferansen for månedskort og årskort.	105 000 000	105 000 000
SD	1352	71	Jernbane, drift og vedlikehold	400 000 000	400 000 000
SD	1352	72	Jernbane, planlegging	280 000 000	280 000 000
SD	1352	73	Jernbane, investeringer	150 000 000	150 000 000
SD	1360	72	Tilskudd til overføring av gods fra vei til sjø	52 000 000	52 000 000
KLD	1410	21	Kunnskapsgrunnlag: Økologisk grunnkart og naturovervåking	35 000 000	35 000 000
KLD	1410	54	Artsdatabanken (Artsprosjektet)	10 000 000	10 000 000
KLD	1420	1	Miljødirektoratet	30 000 000	30 000 000
KLD	1420	21	Villrein: Miljøkvalitetsnorm og etablering av Europeiske villreinregioner	6 000 000	6 000 000
KLD	1420	21	Handlingsplan for sjøfugl	1 000 000	1 000 000
KLD	1420	21	Utgifter til verneprosesser	10 000 000	10 000 000

Dep	Kap	Post	Beskrivelse	Påløpt endring	Bokført endring
KLD	1420	21	Truede arter og naturtyper: Nye faggrunnlag	8 750 000	8 750 000
KLD	1420	21	Skrantesyke CWD	4 000 000	4 000 000
KLD	1420	21	Bekjempelse av fremmede arter	10 000 000	10 000 000
KLD	1420	22	Kalking, villaks og Vanndirektivet inkludert nye laksetrappet i Vefsna	60 000 000	60 000 000
KLD	1420	31	Tiltak i verneområder	10 000 000	10 000 000
KLD	1420	35	Skogvern	50 000 000	50 000 000
KLD	1420	38	Restaurering av myr	13 300 000	13 300 000
KLD	1420	61	Tilskudd til klimatiltak og klimatilpasning. Klimasats.	50 000 000	50 000 000
KLD	1420	71	Tiltak mot marin forsøpling	20 000 000	20 000 000
KLD	1420	76	Senter for bærekraftig byutvikling NAL	2 000 000	2 000 000
KLD	1420	78	Tiltak i sikrede friluftslivsområder	20 000 000	20 000 000
KLD	1420	80	Tilskudd til museumsdrift, Fortidsminneforeningen	5 000 000	5 000 000
KLD	1420	81	Verdensarv, kulturlandskap, bl.a. bievennlige slåtteeenger	2 000 000	2 000 000
KLD	1420	81	Nasjonale turstier - Trolltunga, Kjerag, Prekestolen mv.	7 500 000	7 500 000
KLD	1420	81	Utvalgte kulturlandskap i jordbruket	12 500 000	12 500 000
KLD	1420	82	Tiltak prioriterte arter og utvalgte naturtyper	10 000 000	10 000 000
KLD	1420	85	Laksesenter	3 000 000	3 000 000
KLD	1424	21	Mareano	5 000 000	5 000 000
KLD	1429	71	Fredede bygg i privat eie	25 000 000	25 000 000
KLD	1429	75	Tilskudd til fartøyversenter	5 000 000	5 000 000
KLD	1429	77	Tilskudd til verdiskapingsarbeid på kulturminneområdet	3 000 000	3 000 000
KLD	1432	50	Kulturminnefondet	17 500 000	17 500 000
KLD	1471	1	Forskning isavhengige pattedyr	5 000 000	5 000 000
KLD	1482	73	Klima- og skogsatsingen	75 183 000	75 183 000
OED	1820	22	Flom og skredforebygging, og øke Åknesprosjektet Møre og Romsdal	20 000 000	20 000 000
OED	1825	50	Enova, herunder styrking av grønn skipsfart og fyllestasjoner for nullutslippsbiler	304 000 000	304 000 000
OED	1830	50	Energix	33 000 000	33 000 000
NFD	2421	50	Innovasjon Norge, oppfølging av bioøkonomistrategi	50 000 000	50 000 000
NFD	2421	76	Innovasjon Norge, miljøteknologiordningen	100 000 000	100 000 000
Sum				2 586 733 000	2 586 733 000

Grønt skatteskiift, økte skatter og avgifter				2017	
Dep	Kap	Post	Beskrivelse	Påløpt endring	Bokført endring
FIN	5501	72	Redusere skattefri sats kjøregodtgjørelse med 30 øre/km	200 000 000	160 000 000
FIN	5536	71	Grønn omlegging av engangsavgiften, redusere det øvre innslagspunktet for fradrag i CO ₂ -komponenten med 10 gram til 75 gram/km.	900 000 000	830 000 000
FIN	5536	71	Redusere vektfradraget for ikke-ladbare hybridbiler til 5%	60 000 000	55 000 000
FIN	5543	70	CO ₂ -avgift på bensin økes med 5 øre per liter, til 450 kroner per tonn CO ₂	45 000 000	40 000 000
FIN	5543	70	CO ₂ -avgiften på mineralolje ilagt veibruksavgift økes med 6 øre per liter, til 450 kroner per tonn CO ₂	170 000 000	155 000 000
FIN	5543	70	CO ₂ -avgift på mineralolje økes med 6 øre per liter, til 450 kroner per tonn CO ₂	90 000 000	85 000 000
FIN	5543	70	CO-avgift på naturgass økes med 4 øre per Sm ³ , til 450 kroner per tonn CO ₂	3 000 000	3 000 000
FIN	5543	70	CO ₂ -avgift på LPG økes med 6 øre per kg, til 450 kroner per tonn CO ₂ .	3 000 000	3 000 000
FIN	5548	70	Avgift på HFK og PFK økes til 450 kroner per tonn CO ₂	18 000 000	17 000 000
Sum				1 489 000 000	1 348 000 000

Grønt skatteskiift, reduserte skatter og avgifter				2017	
Dep	Kap	Post	Beskrivelse	Påløpt endring	Bokført endring
KLD	1420	75	Ny vrakpant for å stimulere til å skifte ut gamle forurensende varebiler, bobiler, fritidsbåter, mopeder, campingvogner og motorsykler	330 000 000	300 000 000
FIN	5501	72	Økt avskrivningssats til 30 pst. for nullutslippskjøretøy, varebiler (saldogruppe c)	3 000 000	1 000 000
FIN	5536	71	Grønn omlegging av engangsavgiften. Heving av laveste innslagspunkt fra 200 kg til 350 kg og reduksjon på 2,5 pst. i satser i vektkomponenten.	570 000 000	530 000 000
FIN	5538	70	Redusert veibruksavgift på bensin med 5 øre per liter, kompensasjon økt CO ₂ -avgift	45 000 000	40 000 000
FIN	5538	71	Redusert veibruksavgift på autodiesel med 6 øre per liter, kompensasjon for økt CO ₂ -avgift	180 000 000	165 000 000
FIN	5538	72	Redusert veibruksavgift på LPG med 6 øre per kg, kompensasjon for økt CO ₂ -avgift	0	0
FIN	5542	70	Redusert grunnavgift på mineralolje med 6 øre per liter, kompensasjon for økt CO ₂ -avgift	75 000 000	70 000 000
FIN	5543	70	Økt omsetningskrav for biodrivstoff fra 1. oktober til 8%, delkrav 2,5% avansert biodrivstoff	4 000 000	2 000 000
Sum				1 207 000 000	1 108 000 000